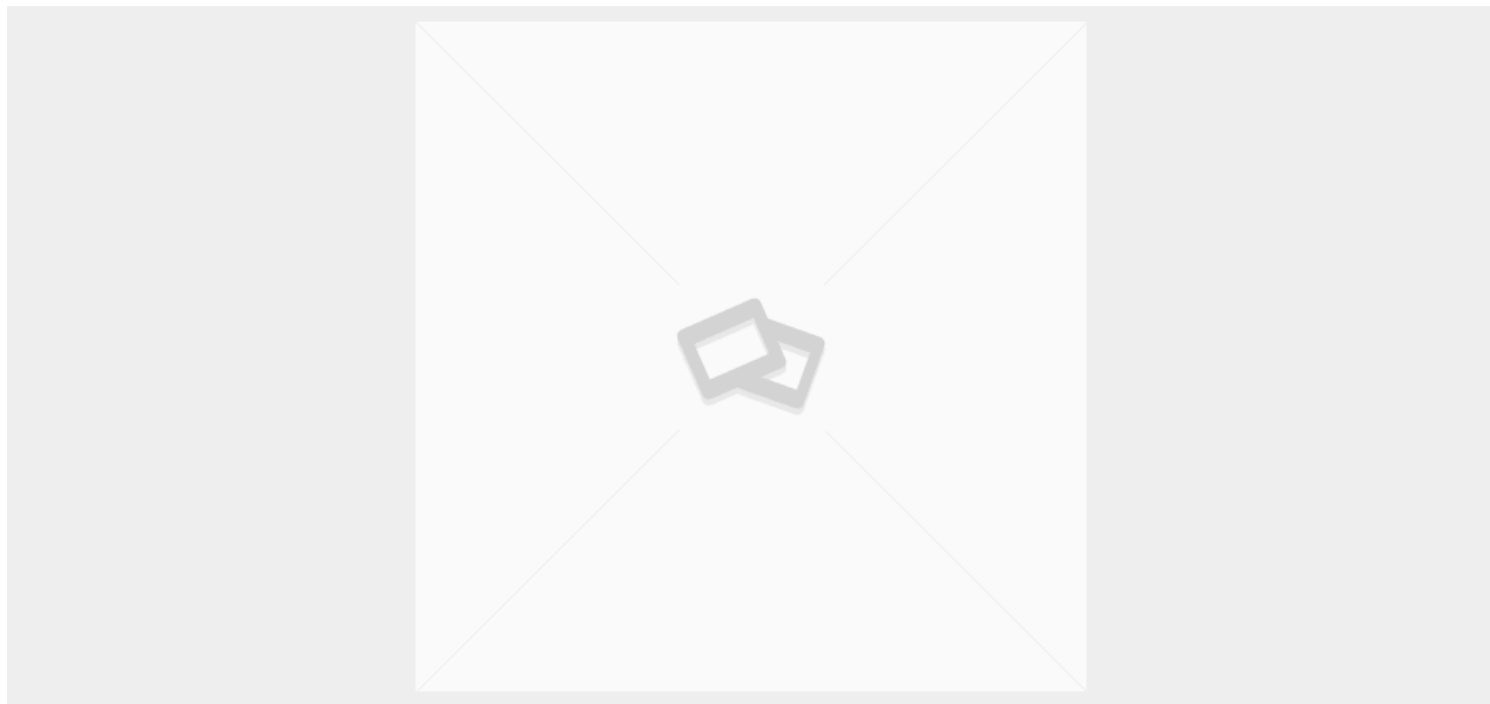


ZO KAN IEDEREEN STEMMEN

Posted on 6 december 2022 by Muel Hekman



Informatie voor gemeenten

De gemeente is verantwoordelijk voor het inrichten van toegankelijke stembureaus en voor een toegankelijk stemproces. Het stemproces moet toegankelijk en begrijpelijk zijn voor iedereen. En er moet goede informatie zijn over de toegankelijkheid,



d, bereikbaarheid en voorzieningen in de verschillende stembureaus.

Voor medewerkers van gemeenten en vrijwilligers die betrokken zijn bij de organisatie van de verkiezingen, hebben we een aantal tips:

Betrek ervaringsdeskundigen

Ga in gesprek met mensen om wie het gaat. Luister naar ervaringsdeskundigen en overleg met organisaties die mensen met een beperking vertegenwoordigen. Denk hierbij niet alleen aan mensen in een rolstoel of [ervaringsdeskundigen met een visuele beperking](#).

Bij de vorige verkiezingen hebben veel stembureaus gewerkt met een Prokkelduo (samenwerking van een vrijwilliger met en een vrijwilliger zonder licht verstandelijke beperking). Bekijk op de website van [Stichting Prokkel hoe je als gemeente hieraan mee kunt doen](#).

Maak gebruik van de checklisten Toegankelijke stembureaus

Denk bij de fysieke toegankelijkheid niet alleen aan een stembureau binnen kunnen komen, maar ook aan bereikbaarheid en uitgangelijkheid (vluchtroutes en nooduitgangen waarmee een gebouw veilig verlaten kan worden). PBTconsult heeft in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken toegankelijkheidscriteria opgesteld. Deze toegankelijkheidscriteria staan in de [Verkiezingentoolkit op Rijksoverheid.nl](#). In die toolkit vind je ook checklists voor gemeentemedewerkers en voor locatiebeheerders.

'Kennis Over Zien' heeft een [Checklist voor gemeente voor een visueel toegankelijk stembureau \(pdf\)](#). Deze checklist is onderdeel van de [Toolbox Van toegankelijke naar inclusieve verkiezingen](#).

Denk ook aan de sociale toegankelijkheid

Sociale toegankelijkheid gaat over bejegening. Sociale toegankelijkheid betekent dat je op een gewone manier omgaat met mensen met een beperking. Bijvoorbeeld dat je ze gastvrij ontvangt en goed te woord staat. In de [Waaier Welkom bij \(pdf\)](#) (van de Week van de Toegankelijkheid) staan hiervoor veel bruikbare tips van ervaringsdeskundigen. Attendeer medewerkers en vrijwilligers van de stembureaus op deze waaier.

Gastvrij ontvangen worden, betekent ook dat er passende voorzieningen voor je zijn. Steeds meer stembureaus denken ook na over het maken van een prikkelarm stembureau. Ook het zorgen voor een tolk Nederlandse Gebarentaal is een vorm van gastvrij ontvangen.

En zorg voor een goede training voor stembureauleden. Een voorbeeld van zo'n training is de [workshop Bijzonder Gastvrij van het Solgu](#) (het platform in de stad Utrecht). Solgu geeft deze workshop alleen in de stad Utrecht, maar op hun website staat een aantal bruikbare tips van workshop-trainer Annelies de Jong, zoals: "Wat je niet zou doen bij mensen zonder beperking, moet je vooral ook niet doen bij mensen met een beperking. Vaak zie je mensen overdreven doen. Doe maar niet."

Zorg voor goede toegankelijke informatie

Zorg tot slot voor toegankelijke informatie over de verkiezingen en over de stembureaus. Plaats digitale informatie op een toegankelijke website (tips hiervoor vind je in onze [toolkit Maak je gemeentewebsite toegankelijk](#)). En schrijf in eenvoudige taal. Maak korte zinnen en gebruik simpele woorden ([is dit B-1?](#)).

Lees deze informatie en meer terug in de [Handreiking Toegankelijke verkiezingen \(pdf\)](#).

Voor lokale belangenbehartigers

Een verkiezingsperiode is voor lokale belangenbehartigers natuurlijk een goed moment om werk te maken van goed toegankelijke verkiezingen. Ruim voor de verkiezingen starten gemeenten al met het vinden van toegankelijke locaties, het werven van stembureauleden en het maken van een draaiboek. De gemeente kiest dan ook of er in de gemeente prikkel-arme stembureaus komen en stembureaus met een stemmal en een tolk Nederlandse Gebarentaal.

Ga in aanloop naar de verkiezingen met je gemeente in gesprek over de fysieke, digitale en sociale toegankelijkheid. Zorg dat je zelf goed op de hoogte bent. [Lees bijvoorbeeld ons document In gesprek over toegankelijk stemmen: een handreiking voor lokale belangenbehartigers.](#)

En neem als het kan ervaringsdeskundigen mee. Toegankelijkheid is veel meer dan zorgen voor een oprijplaat bij een stemlokaal. Het gaat ook over passende bejegening en begrijpelijke informatie. Maak gebruik van de informatie van deze themapagina Toegankelijke Verkiezingen. Bekijk ook de andere pagina's: [Je stem uitbrengen](#), [Maak je politieke boodschap toegankelijk](#), [Zelf politiek actief](#) en [Toegankelijke verkiezingen: handreikingen, checklists en meer](#).

[Terug naar Toegankelijke verkiezingen](#)

